

ENEXIS
NETBEHEER

JAARBERICHT

2018

Enexis Netbeheer B.V.

Kijk voor meer informatie op www.enexisgroep.nl

Inhoudsopgave

3 GECONSOLIDEERDE JAARCIJFERS 2018

- 3 Inleiding
- 4 Kerncijfers
- 6 Winst-en-verliesrekening
- 7 Balans
- 8 Kasstroomoverzicht
- 9 Mutatieoverzicht eigen vermogen
- 10 Toelichtingen op de jaarcijfers
- 22 Winstbestemming
- 23 Gebeurtenissen na balansdatum

24 OVERIGE GEGEVENS

- 24 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant
- 28 Verklaring ex artikel 18, derde lid, Elektriciteitswet 1998, respectievelijk ex artikel 10d, derde lid, Gaswet
- 29 Overeenkomst met verwante bedrijven (> € 4,5 miljoen)
- 30 Wettelijke ratio's
- 31 Ontwikkeling van netwerken
- 34 Verklaring Naleving Gedragscode voor Netbeheerders
- 35 Betrouwbaarheid in cijfers
- 36 Reguleringsdata

Inleiding

Per 1 januari 2018 is de naam van Enexis B.V. gewijzigd in Enexis Netbeheer B.V. en is de vestigingsplaats Rosmalen gewijzigd in 's-Hertogenbosch.

Voor de jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V. is door Enexis Holding N.V. op basis van artikel 2:403 BW een 403 verklaring afgegeven. Derhalve is Enexis Netbeheer B.V. vrijgesteld van het publiceren van haar jaarrekening en is middels publicatie van de instemmingsverklaring en aansprakelijkheidsverklaring voldaan aan haar deponeringsplicht.

De jaarcijfers van Enexis Netbeheer B.V. zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Enexis Holding N.V. Bij de geconsolideerde jaarrekening van Enexis Holding N.V. is op 19 februari 2019 een goedkeurende controleverklaring verstrekt door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Enexis Netbeheer B.V. dient aan de verplichting te voldoen om de jaarcijfers van Enexis Netbeheer B.V. ter inzage te leggen ter kantore van Enexis Netbeheer B.V. Deze verplichting vloeit voort uit artikel 43 van de Elektriciteitswet 1998 en artikel 32 van de Gaswet. De jaarcijfers van Enexis Netbeheer B.V. omvatten de winst-en-verliesrekening, de balans, het kasstroomoverzicht, het mutatieoverzicht eigen vermogen en de toelichtingen hierop, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Om een volledig beeld te krijgen van de financiële positie van Enexis Netbeheer B.V. dient tevens de jaarrekening van Enexis Holding N.V. te worden gezien. Deze jaarrekening is opgenomen in het jaarverslag van Enexis Holding N.V. en is online beschikbaar op de website: enexisgroep.nl/jaarverslag.

Kerncijfers I

bedragen in miljoenen euro's	2018	2017	2016	2015	2014	
Resultaat						
Netto-omzet	1.364	1.325	1.237	1.294	1.338	
Kosten van transportdiensten en van distributieverliezen	228	231	226	231	243	
Overige bedrijfsopbrengsten	1	2	34	20	21	
Voor bedrijfsactiviteiten beschikbaar saldo	1.137	1.096	1.045	1.083	1.116	
Bedrijfslasten exclusief afschrijvingen en buitengebruikstellingen	438	473	448	426	414	
Afschrijvingen en buitengebruikstellingen	309	299	305	292	300	
Bedrijfsresultaat	390	324	292	365	402	
Resultaat deelnemingen en joint arrangements	0	-3	1	1	1	
EBIT ¹⁾	390	321	293	366	403	
Financiële baten en lasten	-49	-50	-66	-77	-76	
Resultaat vóór belastingen	341	271	227	289	327	
Resultaat na belastingen	256	203	174	214	245	
Balans (voor voorstel winstbestemming)						
Netto werkkapitaal ²⁾	-35	-214	-165	-246	-119	
Vaste activa	7.112	6.844	5.921	5.695	5.853	
Geïnvesteed vermogen ³⁾	6.280	5.896	5.083	5.142	5.132	
Eigen vermogen	4.185	4.030	3.265	3.518	3.426	
Netto rentedragende schulden ⁴⁾	2.079	1.858	1.737	1.562	1.642	
Balanstotaal	7.288	7.017	6.090	6.358	6.186	
Ratio's						
Solvabiliteit ⁵⁾	%	57,4	57,4	53,6	55,3	55,4
ROIC ⁶⁾	%	6,2	5,4	5,8	7,1	7,9
Return on equity ⁷⁾	%	6,1	5,0	5,3	6,1	7,2
Kasstroom						
Kasstroom uit operationele activiteiten	457	459	416	657	543	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-577	-493	-439	-390	-411	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-100	-86	-117	-229	-101	
Kasstroom	-220	-120	-140	38	31	

1 EBIT = Resultaat vóór aftrek van rente en belastingen.

2 Netto werkkapitaal = Totaal vlottende activa (exclusief liquide middelen, exclusief kortlopende financiële vaste activa en exclusief deposito's) minus kortlopende schulden (exclusief rentedragende verplichtingen, exclusief in volgend jaar te amortiseren vooruitontvangen bijdragen en exclusief derivaten).

3 Geïnvesteed vermogen = Vaste activa vermeerderd met activa aangehouden voor verkoop minus vooruitontvangen bijdragen (langlopend + kortlopend) vermeerderd met passiva aangehouden voor verkoop plus netto werkkapitaal.

4 Netto rentedragende verplichting = Totaal rentedragende verplichtingen minus deposito's minus liquide middelen.

5 Solvabiliteit = Eigen vermogen x 100% gedeeld door het balanstotaal.

6 ROIC = EBIT gedeeld door het geïnvesteed vermogen per jaareinde.

7 Return on equity = Resultaat na belastingen gedeeld door het eigen vermogen per jaareinde.

Kerncijfers II

	2018	2017	2016	2015	2014
Trajectlengtes (x 1.000 km)					
Elektriciteitsnet	139,9	139,1	134,7	138,0	137,2
- Laagspanning	95,3	94,7	91,5	93,3	92,8
- Middenspanning	44,5	44,4	43,1	44,6	44,4
- Tussenspanning	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Gasnet	46,4	46,4	38,8	44,8	44,7
- Lage druk	37,6	37,5	31,0	35,8	35,7
- Hoge druk	8,8	8,9	7,8	9,0	9,0
Stations (x 1.000)					
E-stations	53,8	53,1	51,6	53,2	53,0
G-stations	22,5	22,7	21,0	24,4	24,5
Aantal aansluitingen (x 1.000)					
Elektriciteit	2.814	2.786	2.639	2.698	2.683
- Huishoudelijk (t/m 3x25 A)	2.597	2.578	2.441	-	-
- Laagspanningsaansluitingen overig (klein zakelijk vanaf 3x25 A)	202	193	184	-	-
- Middenspanningsaansluitingen	15	15	14	-	-
Gas	2.324	2.315	1.876	2.091	2.083
- Huishoudelijk (G4 en G6)	2.260	2.249	1.822	-	-
- Lagedruk overig (klein zakelijk vanaf G10)	61	63	52	-	-
- Hogedrukaansluitingen	3	3	3	-	-
Getransporteerde hoeveelheden					
Elektriciteit (GWh) ¹⁾	34.112	33.544	33.388	34.121	34.050
Gas (Mm ³)	6.204	6.194	4.991	5.530	5.111
Waarvan groen gas	54,0	50,8	41,0	41,0	37,0
Productkwaliteit					
Uitvalduur elektriciteit (in minuten)	16,0	13,8	15,3	14,2	17,7
- Hoogspanning	0,2	0,1	0,2	0,9	0,6
- Middenspanning	10,5	8,7	10,0	8,2	12,2
- Laagspanning	5,3	5,1	5,1	5,1	4,8
Uitvalduur gas (in seconden)	90	50	52	78	90
Personeel					
Personeelsleden ultimo jaar ²⁾	-	-	3.982	4.113	3.985

1 December 2018 betreft een raming.

2 Personeel dat werkzaam is voor de netbeheerder is op 1 januari 2017 overgegaan van Enexis Netbeheer B.V. naar Enexis Personeel B.V. Enexis Personeel B.V. is opgericht met als doel het voorzien in de factor arbeid ten behoeve van de met haar in een groep verbonden vennootschappen alsmede het verlenen van overige diensten en het leveren van goederen met betrekking tot eigen personeel.

Winst-en-verliesrekening

bedragen in miljoenen euro's	2018		2017
Netto-omzet	1.364		1.325
Af: Kosten van transportdiensten en van distributieverliezen	228		231
Overige bedrijfsopbrengsten	1		2
Voor bedrijfsactiviteiten beschikbaar saldo	1.137		1.096
Personeelskosten ¹⁾	270	300	
Afschrijvingen en buitengebruikstellingen	309	299	
Kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten ¹⁾	292	305	
Overige bedrijfskosten	27	16	
Geactiveerde kosten van de eigen productie ¹⁾	-151	-148	
	747		772
Bedrijfsresultaat	390		324
Resultaat deelnemingen en joint arrangements	0		-3
Financiële baten	1	1	
Financiële lasten	50	51	
Financiële baten en lasten	-49		-50
Resultaat vóór belastingen	341		271
Belastingen	85		68
Resultaat na belastingen	256		203

¹⁾ Om het inzicht in de kosten te vergroten worden de direct aan eigen investeringsprojecten toegerekende uren van eigen en van ingehuurd personeel, op investeringsprojecten verantwoorde toeslagen en logistieke opslag met ingang van 2018 niet meer als geactiveerde productie in mindering gebracht op de betreffende kostenpost, maar apart gepresenteerd als "Geactiveerde kosten van de eigen productie".

De nettowinst is in 2018 gestegen naar € 256 miljoen en is hiermee € 53 miljoen hoger dan de nettowinst van 2017. De stijging is voornamelijk het gevolg van een aantal incidentele posten. Deze incidentele posten betreffen de vrijval van de voorziening doelgebonden verlof, hogere kosten als gevolg van ingediende claims en hogere afschrijvingen op slimme meters. Na normalisatie van de incidentele posten bedraagt de nettowinst € 241 miljoen, waardoor deze € 24 miljoen boven de genormaliseerde nettowinst 2017 ligt. Deze stijging is hoofdzakelijk het resultaat van een gunstige omzetonwikkeling voornamelijk door een tariefstijging bij elektriciteit en gas, die deels teniet wordt gedaan door hogere kosten voor verbeter- en transitieprojecten. Deze projecten stellen ons in staat om onze strategische doelen waar te maken. Zo werken we onder meer aan klantgerichte en efficiënte processen, verdere automatisering van de netten en de bedrijfsvoering en het flexibiliseren van het ICT-landschap.

Balans

(VOOR VOORSTEL WINSTBESTEMMING)

bedragen in miljoenen euro's	31 december 2018	31 december 2017
Activa		
Materiële vaste activa	6.988	6.720
Immateriële vaste activa	115	115
Deelnemingen en joint arrangements	8	8
Overige financiële vaste activa	1	1
Vaste activa	7.112	6.844
Vorraden	17	21
Vorderingen	159	152
Vlottende activa	176	173
Totaal activa	7.288	7.017

bedragen in miljoenen euro's	31 december 2018	31 december 2017
Passiva		
Geplaatst en gestort aandelenkapitaal	0	0
Agioreserve	1.722	1.722
Algemene reserve	2.207	2.105
Resultaat van het boekjaar	256	203
Eigen vermogen	4.185	4.030
Rentedragende verplichtingen (langlopend)	1.292	1.640
Voorzieningen (langlopend)	16	8
Vooruitontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen	777	716
Langlopende verplichtingen	2.085	2.364
Handelsschulden en overige te betalen posten	211	387
Rentedragende verplichtingen (kortlopend)	787	218
In volgend jaar te amortiseren vooruitontvangen bijdragen	20	18
Kortlopende verplichtingen	1.018	623
Totaal passiva	7.288	7.017

Kasstroomoverzicht

bedragen in miljoenen euro's	2018	2017
Resultaat na belastingen	256	203
Afschrijvingen en overige waardeverminderingen	309	299
Geamortiseerde bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen	-19	-18
Ontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen	82	76
Saldo van dotaties, aanspraken en vrijval van voorzieningen, veranderingen operationeel werkkapitaal en overige	-171	-101
Kasstroom uit operationele activiteiten	457	459
Investeringen materiële vaste activa	-572	-413
Investeringen immateriële vaste activa	-5	-22
Acquisitie N.V. Stedin Netten Weert	-	-59
Mutatie van financiële vaste activa	0	1
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-577	-493
Kasstroom voor financieringsactiviteiten	-120	-34
Mutatie van rentedragende verplichtingen	1	1
Uitbetaald dividend	-101	-87
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-100	-86
Totaal kasstromen	-220	-120
Netto liquide middelen minus schulden uit in- en externe kredietfaciliteiten begin boekjaar	-204	-84
Netto liquide middelen minus schulden uit in- en externe kredietfaciliteiten ultimo boekjaar	-424	-204

De saldi van de liquide middelen per 31 december 2018 en 2017 bestaan uit de volgende posten:

bedragen in miljoenen euro's	2018	2017
Schulden aan groepsmaatschappijen	-424	-
Schulden aan kredietinstellingen	-	-204
Totaal	-424	-204

Per ultimo 2017 bedroegen de netto liquide middelen na saldering van de bank- en kassaldi met de schulden aan kredietinstellingen € 204 miljoen negatief.

Vanaf eind 2018 heeft Enexis Netbeheer B.V. een rekening courant verhouding met Enexis Holding N.V. waarmee onderlinge vorderingen en schulden intern met elkaar kunnen worden verrekend. Per ultimo 2018 is er zero balancing toegepast waarbij de saldi van Enexis Netbeheer B.V. en andere vennootschappen binnen Enexis Groep op de hoofdrekening geconcentreerd of negatieve saldi vanaf deze hoofdrekening aangezuiverd worden. Dit heeft geresulteerd in een rekening courant schuld van € 424 miljoen aan Enexis Holding N.V.

Beide posten zijn in de balans opgenomen onder de rubriek Rentedragende verplichtingen (kortlopend).

Mutatieoverzicht eigen vermogen

bedragen in miljoenen euro's	Aantal gewone aandelen	Aandelen-kapitaal	Agio-reserve	Algemene reserve	Resultaat boekjaar	Totaal eigen vermogen
Stand per 1 januari 2017	201	0	1.073	2.018	174	3.265
Bestemming resultaat 2016	-	-	-	87	-87	0
Dividenduitkering over 2016	-	-	-	-	-87	-87
Door fusie verkregen	-	-	649	-	-	649
Resultaat na belastingen 2017	-	-	-	-	203	203
Mutaties 2017	-	-	649	87	29	765
Stand per 31 december 2017	201	0	1.722	2.105	203	4.030
Stand per 1 januari 2018	201	0	1.722	2.105	203	4.030
Bestemming resultaat 2017	-	-	-	102	-102	0
Dividenduitkering over 2017	-	-	-	-	-101	-101
Resultaat na belastingen 2018	-	-	-	-	256	256
Mutaties 2018	-	-	-	102	53	155
Stand per 31 december 2018	201	0	1.722	2.207	256	4.185

Het maatschappelijke kapitaal van de vennootschap bedraagt € 100.000 en is verdeeld in 1.000 gewone aandelen van € 100. Hiervan zijn 201 aandelen met een totale nominale waarde van € 20.100 geplaatst en volgestort.

Per 1 januari 2017 is de door Enexis Holding N.V. verworven netbeheerder Endinet B.V. door fusie samengevoegd met Enexis Netbeheerder B.V. De agio is hierdoor met € 649 miljoen verhoogd.

Toelichtingen op de jaarcijfers

1. ALGEMENE INFORMATIE

Enexis Netbeheer B.V., gevestigd te 's-Hertogenbosch, is verantwoordelijk voor de aanleg, het onderhoud, het beheer en de ontwikkeling van de distributienetten voor elektriciteit (stroomkabels en midden- en laagspanningsstations) en gas (gasleidingen en gasstations) en daaraan verwante activiteiten.

Enexis Netbeheer B.V. is een besloten vennootschap waarvan de aandelen voor 100% worden gehouden door Enexis Holding N.V.

De cijfers opgenomen in de door Enexis Netbeheer B.V. opgestelde jaarcijfers zijn afgeleid van de cijfers zoals opgenomen in de jaarrekening over 2018 van Enexis Holding N.V.

2. GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGLEGGING

2.1 ALGEMEEN

De jaarcijfers van Enexis Netbeheer B.V. omvatten de winst-en-verliesrekening, de balans, het kasstroomoverzicht, het mutatieoverzicht eigen vermogen en de toelichtingen hierop, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De functionele valuta van Enexis Netbeheer B.V. is de euro. Alle bedragen zijn, tenzij anders vermeld, opgenomen in miljoenen euro's. Aan- en verkooptransacties in vreemde valuta worden op transactiedatum verwerkt tegen de koers van afwikkeling.

Enexis Netbeheer B.V. hanteert de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zoals hierna beschreven. De jaarcijfers zijn opgesteld op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Enexis Netbeheer B.V. maakt voor zijn bedrijfsvoering onder andere gebruik van personeel en activa die zijn ondergebracht bij Enexis Personeel B.V. De kosten van personeel van de primaire afdelingen Asset Management, INFRA en Klant & Markt worden als personeelskosten doorbelast. De kosten van de ondersteunende- en stafmatige afdelingen van Enexis Personeel B.V. worden op basis van afgesloten overeenkomsten (DVO's/SLA's) doorbelast aan Enexis Netbeheer B.V. en hebben onder andere betrekking op het gebruik van gemeenschappelijke software, gebouwen en aanvullende facilitaire diensten en inzet van personeel. De betreffende gemeenschappelijke activa en passiva, zoals software, gebouwen maar ook de voorzieningen voor personeelsbeloningen, zijn op de balans van Enexis Personeel B.V. verantwoord.

2.2 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Schattingen en veronderstellingen

Bij het opstellen van de jaarrekening worden bepaalde schattingen en veronderstellingen gedaan die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. Verschillen tussen de werkelijke uitkomsten en de schattingen en veronderstellingen zijn van invloed op de bedragen die in toekomstige periodes worden gerapporteerd.

Door het management gehanteerde veronderstellingen, aannames en schattingen zijn met name van invloed op de waardering van materiële en immateriële vaste activa, de noodzaak tot bijzondere waardeverminderingen van materiële en immateriële vaste activa, de noodzaak tot eventuele waardeverminderingen van debiteuren, de waarderingen van voorzieningen en de verantwoording van netto-omzet.

Valuta

Niet-monetaire activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum. Niet-monetaire activa die volgens de actuele waarde worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald.

Saldering

Saldering van actief- en passiefposten vindt per tegenpartij plaats indien er sprake is van een contractueel recht om de opgenomen bedragen te salderen en er sprake is van de intentie om te salderen. Ontbreekt het recht om bedragen te salderen of het voornemen actief- en passiefposten gelijktijdig af te wikkelen, dan worden deze apart verantwoord.

Presentatie

De presentatie van de winst-en-verliesrekening volgt de categoriale indeling. De kosten van transportdiensten en van distributieverliezen worden meteen na de netto-omzet en overige bedrijfsopbrengsten gepresenteerd vanwege de relatie met de netto-omzet, alsmede het onderscheid ten opzichte van de door onze organisatie op korte termijn meer beïnvloedbare andere bedrijfskosten.

Bedrijfscombinaties en goodwill

Bedrijfscombinaties worden administratief verwerkt via toepassing van de overnamemethode. De kosten van de overname worden gewaardeerd tegen de som van de reële waarde op overnamedatum van de overgedragen vergoeding en het bedrag van de minderheidsbelangen in de overgenomen entiteit. Voor iedere bedrijfscombinatie bepaalt Enexis Netbeheer B.V. of de minderheidsbelangen in de overgenomen entiteit worden gewaardeerd tegen reële waarde of het proportionele aandeel van de identificeerbare netto-activa van de overgenomen entiteit. Kosten die verband houden met de overname worden in het resultaat genomen in het jaar waarin deze kosten worden gemaakt.

Wanneer Enexis Netbeheer B.V. een bedrijf overneemt, beoordeelt ze de financiële activa en overgenomen verplichtingen voor gepaste classificering en toewijzing op basis van contractuele voorwaarden, economische omstandigheden en relevante omstandigheden op de verwervingsdatum. Dit omvat ook de scheiding van in contracten besloten afgeleide instrumenten in basiscontracten van de overgenomen partij.

Elke voorwaardelijke vergoeding die door Enexis Netbeheer B.V. wordt overgedragen, zal initieel worden gewaardeerd tegen reële waarde op de verwervingsdatum. Een voorwaardelijke vergoeding die classificeert als een actief of verplichting als financieel instrument, wordt tegen reële waarde gewaardeerd, waarbij wijzigingen in reële waarde worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

Goodwill is het verschil tussen de kosten van overname van de onderneming minus het saldo van de reële waarde van identificeerbare activa en de reële waarde van de overgenomen verplichtingen van de onderneming. De kosten van overname van de onderneming zijn gewaardeerd tegen de som van de reële waarde op overnamedatum van de overgedragen vergoeding en het bedrag van de minderheidsbelangen in de overgenomen entiteit. Goodwill wordt gewaardeerd tegen de kostprijs minus eventuele bijzondere waardeverminderingen. Goodwill wordt jaarlijks getoetst op bijzondere waardevermindering en wordt additioneel getoetst indien gebeurtenissen of veranderingen in omstandigheden erop wijzen dat de boekwaarde mogelijk een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een eenmaal genomen bijzondere waardevermindering van goodwill wordt nooit teruggedraaid.

Daar waar goodwill is gealloceerd aan een kasstroomgenererende eenheid en deel uitmaakt van de afgestoten activiteiten binnen deze eenheid, maakt de goodwill die betrekking heeft op de afgestoten activiteiten deel uit van de boekwaarde van de activiteiten bij het bepalen van het boekresultaat op de afgestoten activiteiten. Goodwill die onder deze omstandigheden wordt afgestoten, wordt gewaardeerd op basis van de relatieve waarden van de afgestoten activiteiten en het deel dat gehandhaafd blijft in de kasstroom genererende eenheid.

Bijzondere waardeverminderingen

Gedurende het verslagjaar wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn voor een bijzondere waardevermindering van activa. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van het actief. Voor de activa is de realiseerbare waarde gelijk aan de hoogste van de reële waarde minus verkoopkosten of de indirecte opbrengstwaarde.

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde van activa, of de kasstroom genererende eenheid waartoe de activa behoren, hoger is dan de realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen worden ten laste van het resultaat gebracht.

Een bijzondere waardevermindering wordt teruggenomen indien vastgesteld wordt dat de uitgangspunten zijn veranderd op basis waarvan destijds de realiseerbare waarde is bepaald en voor zover de resterende boekwaarde van de activa lager is dan de boekwaarde die zou zijn bepaald, na aftrek van afschrijvingen, als in voorgaande jaren geen bijzondere waardevermindering voor het actief was opgenomen. Effecten van terugname van bijzondere waardeverminderingen worden ten gunste van het resultaat gebracht.

Financiële instrumenten

Classificatie

Alle activa worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, reële waarde via niet gerealiseerde resultaten of reële waarde via de winst-en-verliesrekening. De classificatie is afhankelijk van het bedrijfsmodel dat Enexis Netbeheer B.V. hanteert voor het houden van deze financiële activa en de karakteristieken van met de financiële activa gegenereerde kasstromen.

Verwerking bij eerste opname

Aankopen en verkopen van financiële instrumenten worden verantwoord op transactiedatum. Enexis Netbeheer B.V. neemt een financieel actief niet langer op in de balans als de contractuele rechten op de kasstromen uit het actief aflopen, of als Enexis Netbeheer B.V. de contractuele rechten op de ontvangst van de kasstromen uit het financieel actief overdraagt door middel van een transactie, waarbij alle aan het eigendom van dit actief verbonden risico's en voordelen worden overgedragen. De verwerking bij eerste opname vindt plaats tegen reële waarde.

Financiële activa en verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs

Deze categorie financiële instrumenten omvat handelsdebiteuren en overige vorderingen, verstrekte leningen, opgenomen leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Deze financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname worden deze gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Financiële activa en verplichtingen tegen reële waarde via niet gerealiseerde resultaten

Enexis Netbeheer B.V. houdt geen belangen die worden geclassificeerd tegen reële waarde via niet gerealiseerde resultaten.

Financiële activa en verplichtingen tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening

Enexis Netbeheer B.V. houdt geen belangen die worden geclassificeerd tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening.

Afgeleide financiële instrumenten (derivaten)

Enexis Netbeheer B.V. kan gebruikmaken van afgeleide financiële instrumenten om het risico van wijzigingen in toekomstige kasstromen van periodiek te betalen rentes of risico's van vreemde valuta's af te dekken. Deze wijzigingen in kasstromen kunnen het gevolg zijn van ontwikkelingen in markttrente of marktkoersen van vreemde valuta's. Gezien de specifieke aanwending van derivaten ten behoeve van mitigering van het rente- en koersrisico op kasstromen, past Enexis Netbeheer B.V. eventueel hedge accounting toe.

Waardering van derivaten vindt plaats tegen reële waarde. De reële waarde van rentederivaten wordt bepaald door middel van de discontering van de toekomstige kasstromen. De reële waarde van valutaderivaten wordt bepaald door middel van discontering van toekomstige kasstromen omgerekend tegen de marktkoersen. De discontering wordt bepaald op basis van de markttrente ultimo boekjaar. De kasstromen worden bepaald op basis van de contractueel overeengekomen rentevoeten, vervaldatum en nominale bedragen. Mutaties in de reële waarde worden verantwoord in de hedgereserve (onderdeel van het eigen vermogen), mits de afdekking in hoge mate effectief is. Het ineffektieve gedeelte van de hedge wordt direct verantwoord in de winst-en-verliesrekening onder de financiële baten en lasten.

Derivaten worden onder de kortlopende, respectievelijk langlopende overige financiële activa geclassificeerd indien de reële waarde positief is, en onder de kortlopende, respectievelijk langlopende financiële verplichtingen indien de reële waarde negatief is.

Bijzondere waardevermindingsverliezen

Eventuele bijzondere waardevermindingsverliezen worden geïdentificeerd middels de generieke of gesimplificeerde methode.

De generieke methode hanteert het volgende model:

- 12 maanden verwacht kredietverlies; of
- Levenslang verwachte kredietverliezen voor financiële activa wanneer het kredietrisico door omstandigheden significant stijgt. Hierbij worden alle verwachte kredietverliezen voor de levensduur van het actief verantwoord; of
- Levenslang verwachte kredietverliezen, waarbij rente wordt berekend over de netto vordering verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen.

Het verwachte kredietverlies wordt bepaald op basis van een langdurig gemiddelde credit loss rating die is gebaseerd op een door credit rating agencies toegekend risicoprofiel.

Verstreckte leningen aan deelnemingen en joint arrangements, vorderingen op leveranciers uit hoofde van het leveranciersmodel en alle overige vorderingen worden door middel van het generieke model getoetst op mogelijke bijzondere waardevermindingsverliezen.

De gesimplificeerde methode wordt toegepast op de overige debiteuren. Hierbij worden direct de levenslang verwachte kredietverliezen verantwoord, bepaald aan de hand van een historische reeks gemiddelde oninbare bedragen (op basis van historische incassogegevens).

Netto-omzet

Onder de netto-omzet worden de opbrengsten, na aftrek van omzet- en energiebelasting, verantwoord van verrichte diensten voor de aansluiting en het transport van elektriciteit en gas, meetdiensten en overige dienstverlening.

De transport- en aansluitvergoedingen die zijn afgesproken in de contracten met kleinverbruikers en grootzakelijke klanten worden als één prestatieverplichting gezien aangezien het transport van elektriciteit en gas zonder aansluiting en netwerk niet kan plaatsvinden. De transactieprijs wordt geïdentificeerd op basis van de door Enexis Netbeheer B.V. vastgestelde standaardtarieven, welke voor de gereguleerde omzet gebaseerd zijn op de door de Autoriteit Consument & Markt (ACM) vastgestelde maximale tarieven. Het voorzien in transporteren van elektriciteit of gas gedurende de contractperiode betreft een serie van diensten, die over tijd worden gerealiseerd. De voortgang wordt gemeten op basis van het aantal dagen dat Enexis Netbeheer B.V. haar diensten levert aan de klant. Enexis Netbeheer B.V. levert alleen goederen en diensten binnen de Nederlandse markt.

De omzet wordt vastgesteld door de gefactureerde netwerkvergoeding te vermeerderen met de raming van de nog te factureren netwerkvergoeding en te verminderen met de raming van de nog te factureren netwerkvergoeding ultimo vorige verslagperiode. De afrekening met kleinverbruikers van energie geschiedt op basis van vaste bedragen, afhankelijk van de grootte (capaciteit) van de aansluiting, en wordt in rekening gebracht en geïnd door de

energieleveranciers. De energieleveranciers dragen de in rekening gebrachte bedragen aan kleinverbruikers periodiek af aan Enexis Netbeheer B.V. De afrekening van grootzakelijke klanten geschiedt periodiek op basis van contractueel overeengekomen capaciteit en daarnaast bij elektriciteit op basis van gemeten verbruik en opgetreden netbelasting.

Vooruitontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen worden, parallel aan de levensduur van de aansluiting, geamortiseerd en in de netto-omzet opgenomen.

Kosten van transportdiensten en van distributieverliezen

Hieronder worden gerekend de door TenneT in rekening gebrachte kosten van transportdiensten alsmede de distributieverliezen die gerelateerd zijn aan de netto-omzet.

Enexis Netbeheer B.V. verdeelt de getransporteerde energie onder haar klanten middels haar allocatie- en reconciliatieproces. Hierbij is de allocatie het voorschot en de reconciliatie de eindafrekening. Het verschil tussen de in het distributienet ingenomen energie en de energie toegekend aan eindgebruikers na allocatie en reconciliatie vormt het distributieverlies. Pas na een proces van 20 maanden is de reconciliatie van het betreffende kalenderjaar definitief. Op basis van prognoses probeert Enexis Netbeheer B.V. het eindresultaat van de definitieve reconciliatie zo nauwkeurig mogelijk in te schatten, waarbij het jaarlijkse distributieverlies wordt ingeschat tussen de € 5 en € 10 miljoen op basis van ervaringscijfers over de afgelopen 5 jaar.

Subsidies

Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op de aanschafwaarde van het betreffende actief en op basis van de gebruiksduur ten gunste van het resultaat gebracht. Exploitatiesubsidies worden in het resultaat verantwoord in de periode waarop de subsidie betrekking heeft. Subsidies worden slechts opgenomen zodra de ontvangst hiervan met redelijke zekerheid kan worden vastgesteld.

Overige bedrijfsopbrengsten

Onder de overige bedrijfsopbrengsten worden opbrengsten verantwoord die niet direct gerelateerd zijn aan de kernactiviteiten.

Bedrijfslasten

Kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben. Direct aan eigen investeringsprojecten toegerekende kosten van uitbesteed werk en materialen worden in mindering gebracht op de betreffende kostensoorten.

Personeelskosten

Personeel dat werkzaam is voor de netbeheerder wordt door Enexis Netbeheer B.V. tegen kostprijs van Enexis Personeel B.V. ingehuurd.

Kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben. De kosten van personeel van de primaire afdelingen Asset Management, INFRA en Klant & Markt worden als personeelskosten doorbelast. De kosten van de ondersteunende - en stafmatige afdelingen van Enexis Personeel B.V. worden op basis van afgesloten overeenkomsten (DVO's/SLA's)

doorbelast aan Enexis Netbeheer B.V. en hebben onder andere betrekking op het gebruik van gemeenschappelijke software, gebouwen en aanvullende facilitaire diensten en inzet van personeel.

Afschrijvingen en buitenbedrijfstellingen

In verband met het preventief vervangen van gasmeters van een specifiek type is de verwachte gebruiksduur aangepast, hetgeen in 2018 heeft geleid tot een additionele afschrijvingslast van € 4 miljoen voor betreffende gasmeters in gebruik en een afboeking van nog niet geplaatste gasmeters van € 5 miljoen.

De buitengebruikstellingen hebben vooral betrekking op buiten bedrijf gestelde kabels, leidingen en elektriciteits- en gasmeters.

Geactiveerde kosten eigen productie

Om het inzicht in de kosten gepresenteerd in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening te vergroten worden de direct aan eigen investeringsprojecten toegerekende uren van eigen en van ingehuurd personeel, op investeringsprojecten verantwoorde toeslagen en logistieke opslag met ingang van 2018 niet meer als geactiveerde productie in mindering gebracht op de betreffende kostenpost, maar apart in de winst-en-verliesrekening als “Geactiveerde kosten eigen productie” gepresenteerd.

De kosten van de voor investeringsprojecten aangewende materialen, uitbestede werk, andere externe kosten en overige bedrijfskosten worden niet via de resultatenrekening maar direct als investeringsuitgaven verantwoord

Belastingen

De belasting over het resultaat over de verslagperiode omvat de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en uitgestelde winstbelastingen.

Belastingen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening behalve voor zover zij betrekking hebben op posten die rechtstreeks zijn opgenomen in het eigen vermogen.

Financiële baten en lasten

De rentebaten en -lasten worden op basis van tijdsevenredigheid toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben, onder toepassing van de effectieve rentemethode. Aan investeringsprojecten waarvan de geschatte looptijd langer dan 12 maanden is, wordt bouwrente toegerekend. Indien hedge accounting wordt toegepast, wordt het ineffektieve gedeelte van derivaten direct verantwoord in de winst-en-verliesrekening onder de financiële baten en lasten.

Materiële vaste activa

De waardering van materiële vaste activa vindt plaats tegen verkrijgings- of (interne) vervaardigingsprijs, verminderd met de over deze waarde berekende afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op de aanschafwaarde van het betreffende actief en op basis van de gebruiksduur ten gunste van het resultaat gebracht.

De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode. Bij de bepaling van de afschrijving wordt rekening gehouden met de verwachte gebruiksduur van het actief. Beoordeling van de

gebruiksduur en restwaarde vindt jaarlijks plaats. Eventuele aanpassingen worden prospectief verwerkt. Op bedrijfsterreinen wordt niet afgeschreven. Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen wanneer het wordt afgestoten of wanneer er geen economische voordelen meer worden verwacht uit de verdere aanwending of verkoop van het actief. Een eventuele bate dan wel eventueel verlies voortvloeiende uit het niet langer in de balans opnemen van het actief wordt in het resultaat verwerkt.

De verwachte gebruiksduren van de belangrijkste materiële vaste activacategorieën zijn als volgt:

	Termijnen
Verwachte gebruiksduren	
Gebouwen	25-50 jaar
Leidingen en installaties	25-55 jaar
Andere vaste bedrijfsmiddelen	5-15 jaar

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaan uit goodwill, verworven of zelf vervaardigde applicatiesoftware en geactiveerde verhuurcontracten. De immateriële vaste activa, voor zover niet betrekking hebbende op goodwill, worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de over deze waarde berekende afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. Kosten worden uitsluitend geactiveerd wanneer het waarschijnlijk is dat er toekomstige economische voordelen voortvloeien uit het gebruik van een specifiek actief.

De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode. Bij de bepaling van de afschrijving wordt rekening gehouden met de verwachte gebruiksduur. Beoordeling van de gebruiksduur vindt jaarlijks plaats. Eventuele aanpassingen worden prospectief verwerkt.

De verwachte gebruiksduren van de belangrijkste immateriële vaste activacategorieën zijn als volgt:

	Termijnen
Verwachte gebruiksduren	
Software	5 jaar
Goodwill	n.v.t.

Deelnemingen en joint arrangements

Deelnemingen

De waardering van economische belangen die niet in de consolidatie worden betrokken maar waarin Enexis Netbeheer B.V. wél invloed van betekenis heeft, vindt plaats op basis van de equity-methode gebaseerd op de voor Enexis Netbeheer B.V. geldende grondslagen voor waardering en resultaatbepaling. Volgens deze methode wordt het economisch belang aanvankelijk op kostprijs gewaardeerd, waarbij de boekwaarde na eerste opname wordt verhoogd of verlaagd met het aandeel van Enexis Netbeheer B.V. in het resultaat. Ontvangen dividenden worden op de boekwaarde in mindering gebracht.

Bij een negatieve vermogenswaarde worden verliezen op deelnemingen verwerkt tot het bedrag van de netto-investering in de deelneming. In deze netto-investering zijn ook leningen begrepen die aan deelnemingen zijn verstrekt, voor zover deze feitelijk deel uitmaken van de netto-investering. Voor het aandeel in verdere verliezen wordt uitsluitend een voorziening opgenomen indien en voor zover op grond van juridische verplichtingen wordt ingestaan voor de schulden van de deelneming of indien er een feitelijke verplichting is om de deelneming (voor het aandeel) tot betaling van de schulden in staat te stellen.

Bij mogelijke impairment van deelnemingen wordt verwezen naar de verwerkingswijze zoals opgenomen in de paragraaf 'Bijzondere waardeverminderingen' in de 'Grondslagen voor de financiële verslaglegging'.

Joint arrangements

De financiële gegevens van entiteiten die als joint arrangement kwalificeren worden onderscheiden in joint arrangements en joint operations, afhankelijk van de wettelijke en contractuele rechten en plichten die iedere investeerder heeft bedongen. De bestaande contractuele overeenkomsten kwalificeren alle als joint arrangements. Joint arrangements zijn entiteiten waarin Enexis Netbeheer B.V., tezamen met één of meer andere investeerders, gezamenlijke zeggenschap heeft. Deze worden gewaardeerd op basis van de equity-methode.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen de kostprijs of lagere verwachte opbrengstwaarde (in het kader van de normale bedrijfsvoering de geschatte verkoopprijs minus verkoopkosten). De kostprijs is berekend op basis van het systeem van gewogen gemiddelde kostprijzen.

De kostprijs omvat de uitgaven en direct toerekenbare kosten bij verwerving van de voorraden en het naar de bestaande locatie en in bestaande toestand brengen daarvan.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Onder de liquide middelen worden louter de direct opeisbare liquide middelen opgenomen. Niet direct opeisbare liquide middelen worden, afhankelijk van de geldende looptijden en condities, opgenomen onder de overige financiële activa (kortlopend).

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen van een onzekere omvang of met een onzeker tijdstip als gevolg van gebeurtenissen in het verleden. Indien het effect daarvan materieel is, worden de voorzieningen bepaald door de verwachte toekomstige kasstromen contant te maken met behulp van een actuele disconteringsvoet, waarbij rekening is gehouden met de specifieke risico's die inherent zijn aan de verplichting.

De verwachte uitgaven binnen een jaar na balansdatum worden als afzonderlijke post opgenomen onder de kortlopende verplichtingen.

Vooruitvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen

Vooruitontvangen bijdragen ontvangen van klanten voor het maken van een aansluiting en de aanleg van het net ziet Enexis Netbeheer B.V. niet als separate prestatieverplichting. Dit betekent dat een voor de aansluiting ontvangen aansluitbijdrage als prestatieverplichting (contract liability) is te beschouwen en als zodanig deel zal uitmaken van de omzet. Vanwege het causale verband van de ontvangen aansluitbijdragen met de voor de realisatie van de aansluiting gemaakte investeringsuitgaven kiest Enexis Netbeheer B.V. voor een timing van de omzetverantwoording van de ontvangen bijdragen op basis van de levensduur van de aansluiting.

Belastingen

Verschillen tussen commerciële en fiscale waardering leiden tot latente belastingen. Deze latente belastingen zijn gevormd bij Enexis Holding N.V. als hoofd van de fiscale eenheid. Vorderingen en schulden worden middels de rekening courant positie verrekend.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode, waarbij voor de herleiding van de mutatie in de netto liquide middelen wordt uitgegaan van het resultaat na belastingen. Het in het kasstroomoverzicht gehanteerde begrip netto liquide middelen betreft de liquide middelen zoals in de balans gehanteerd minus de kortlopende bankverplichtingen.

Wet normering topinkomens

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector heeft Enexis Netbeheer B.V. zich gehouden aan de Beleidsregels WNT 2018. Voor de toelichting op de beloning en de WNT wordt verwezen naar het jaarverslag 2018 van Enexis Holding N.V.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en activa

Huur, lease en inkoopverplichtingen

Ultimo 2018 is Enexis Netbeheer B.V. inkoopverplichtingen (m.u.v. inkoop van materialen) aangegaan voor € 116 miljoen (2017: € 88 miljoen).

bedragen in miljoenen euro's	2018			2017		
	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Netverlies	52	59	2	47	38	-
Overig	-	1	2	-	1	2
Totaal	52	60	4	47	39	2

Gerechtelijke procedures en juridische geschillen

Ultimo 2018 was Enexis Netbeheer B.V. betrokken bij verschillende rechtszaken en juridische geschillen. Op basis van financieel risico zijn met betrekking tot de ontvangen claims voorzieningen getroffen of zijn verplichtingen verwerkt in de jaarcijfers.

3. INFORMATIE VERBONDEN PARTIJEN

Transacties met verbonden partijen vinden plaats tegen marktconforme prijzen en voorwaarden. Vorderingen en schulden ultimo boekjaar worden normaal gesproken via de rekening-courant afgewikkeld. Er zijn geen garanties ontvangen dan wel afgegeven betreffende de vorderingen en schulden van verbonden partijen. De waarde correctie in verband met oninbaarheid is nihil.

Vanuit Enexis Holding N.V. worden de voor de bedrijfsvoering of investeringen in de energienetten van Enexis benodigde middelen doorgeleend aan Enexis Netbeheer B.V. in een back-to-back-lening onder gelijke condities. Per ultimo 2018 is € 1.642 miljoen geleend van Enexis Holding N.V. (2017: € 1.640 miljoen). De over de leningen betaalde rentevergoedingen bedroegen in 2018 € 51 miljoen (2017: € 51 miljoen).

De aan de aandeelhouder betaalde dividenduitkering bedroeg € 101 miljoen (2017: € 87 miljoen).

De kosten van personeel van de primaire afdelingen Asset Management, INFRA en Klant & Markt worden als personeelskosten doorbelast vanuit Enexis Personeel B.V. De kosten van de ondersteunende- en stafmatige afdelingen van Enexis Personeel B.V. worden op basis van afgesloten overeenkomsten (DVO's/SLA's) doorbelast. Deze overeenkomsten betreffen voornamelijk het gebruik van gemeenschappelijke software, het gebruik van gebouwen, aanvullende facilitaire diensten en inzet van personeel.

4. CONTINUÏTEIT KREDIETWAARDIGHEID VAN ENEXIS NETBEHEER B.V.

Op 31 december 2018 bedroegen de kortlopende verplichtingen ad € 1.019 miljoen tegenover vlottende activa ad € 176 miljoen. Het kunnen nakomen van het surplus aan kortlopende verplichtingen maakt onderdeel uit van concernfinanciering binnen de Enexis Groep. Dit betekent dat Enexis Holding N.V. de benodigde financiering voor de gehele Enexis Groep aantrekt in de externe kapitaal- en geldmarkt, alsmede, indien noodzakelijk, gebruik maakt van, met banken overeengekomen, kredietfaciliteiten.

De extern aangetrokken financiering wordt intercompany aan andere groepsmaatschappijen doorgeleend, via de bankrekeningen van de groepsmaatschappijen afgewikkeld en in de gezamenlijke cashpool opgenomen. Binnen de cashpool is er sprake van rente- en saldo-compensatie ("Notional cashpooling"). De intercompany leningen en de cashpool structuur voldoen aan de wettelijke vereisten voor de concernfinanciering van netwerkbedrijven, waarbij de netbeheerder geen zekerheden mag stellen of aansprakelijkheid op zich neemt voor de financiering van niet-gereguleerde activiteiten.

Voor de financieringscondities en de rentetarieven van intercompany leningen wordt onderscheid gemaakt naar de gereguleerde activiteiten en de niet-gereguleerde activiteiten. Concernfinanciering voor gereguleerde activiteiten vindt plaats op basis van gelijkwaardige condities en rentetarieven, vergeleken met de extern aangetrokken financiering door Enexis Holding N.V., ervan uitgaande dat Enexis Holding N.V. en Enexis Netbeheer B.V., als netbeheerder met de gereguleerde activiteiten, beide een gelijke kredietwaardigheid/credit rating hebben. De kredietwaardigheid wordt weerspiegeld in de toegekende credit rating aan Enexis Netbeheer B.V. door S&P (A+ stable outlook). Concernfinanciering voor niet-gereguleerde activiteiten vindt plaats tegen condities en rentetarieven op at arm's length-basis, hetgeen resulteert in een marktconforme kredietopslag bovenop de reguliere marktrente overeenkomend met het ingeschatte kredietrisico van de betreffende vennootschap.

Financiering van deelnemingen vindt eveneens plaats vanuit Enexis Holding N.V. tegen at arm's length-condities en een per deelneming vastgestelde, marktconforme kredietopslag bovenop de reguliere marktrente.

Voor de rentetarieven binnen de gezamenlijke cashpool wordt eveneens onderscheid gemaakt naar gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten, door de inrichting van 2 sub-cashpools. De sub-cashpool gereguleerd omvat de bankrekeningen van de netbeheerder Enexis Netbeheer B.V. en de rentetoe rekening is gebaseerd op het met de bank overeengekomen rekening-courant tarief. De sub-cashpool niet-gereguleerd omvat de bankrekeningen van de overige groepsmaatschappijen incl. Enexis Holding N.V., waarbij een marktconforme kredietopslag geldt boven op het banktarief.

De voordelen van de concernfinanciering worden toegerekend aan Enexis Holding N.V. en Enexis Netbeheer B.V.

Winstbestemming

STATUTAIRE BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Overeenkomstig de statuten staat de winst, voor zover die niet wordt gereserveerd, ter vrije beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (artikel 18.2).

Analoog aan de met de aandeelhouders van Enexis Holding N.V. overeengekomen afspraken is als uitgangspunt voor de winstbestemming van Enexis Netbeheer B.V. het uit te keren dividend over de planperiode van het strategisch plan (SP) op maximaal 50% van de nettowinst gesteld, waarbij een minimumniveau van jaarlijks € 100 miljoen wordt nagestreefd. Voor de bepaling van het over 2018 uit te keren dividend zijn, eveneens analoog aan de winstbestemming van Enexis Holding N.V., incidentele posten voor per saldo een bate van € 15 miljoen uitgesloten. Het percentage van maximaal 50% zal verlaagd worden als deze uitkering ertoe leidt dat het bedrijf binnen 5 jaar haar A rating-profiel kan verliezen.

Dit dividendbeleid zorgt ervoor dat de aandeelhouder een voorspelbaar en stabiel dividend kan verwachten. Tegelijkertijd borgt het beleid voldoende eigen vermogensgroei en toont het actieve steun van de aandeelhouder aan een gezonde financiële positie.

VOORSTEL BESTEMMING RESULTAAT BOEKJAAR 2018

De winst-en-verliesrekening sluit met een resultaat van € 256 miljoen.

bedragen in miljoenen euro's	2018	2017
Resultaat	256	203
Reservering ten gunste van de algemene reserve	135	102
Voorgestelde dividenuitkering	121	101

Het voorstel voor winstbestemming is niet in de balans per 31 december 2018 verwerkt.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die impact hebben op dit jaarbericht.

M. Blacquièrre, Lid Raad van Bestuur, CFO Enexis Netbeheer B.V.

's-Hertogenbosch, 28 maart 2019

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur van Enexis Netbeheer B.V.

VERKLARING OVER DE JAARCIJFERS 2018

ONS OORDEEL

Naar ons oordeel zijn de in dit jaarbericht opgenomen jaarcijfers 2018 opgesteld in overeenstemming met de door de vennootschap gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in de paragraaf 'Toelichtingen op de jaarcijfers'.

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarbericht op pagina 6 tot en met 23 opgenomen jaarcijfers 2018 van Enexis Netbeheer B.V. te 's-Hertogenbosch ('de vennootschap') gecontroleerd. De jaarcijfers bestaat uit:

- de winst-en-verliesrekening over 2018;
- de balans per 31 december 2018;
- het kasstroomoverzicht over 2018;
- het mutatieoverzicht eigen vermogen; en
- de toelichtingen, bestaande uit de toelichtingen op de jaarcijfers, winstbestemming en gebeurtenissen na balansdatum.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarcijfers is het stelsel dat door de vennootschap is gekozen en beschreven in de paragraaf 'Toelichtingen op de jaarcijfers'.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarcijfers'.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Enexis Netbeheer B.V. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

BENADrukKING VAN DE BASIS VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING EN DE BEPERKING IN GEBRUIK

Wij vestigen de aandacht op de paragraaf 'Toelichtingen op de jaarcijfers' in het jaarbericht waarin de basis voor de financiële verslaggeving is uiteengezet. De basis voor financiële verslaggeving betreft de door de vennootschap gekozen grondslagen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

De jaarcijfers van Enexis Netbeheer B.V. zijn opgesteld door de Raad van Bestuur van de vennootschap voor de Autoriteit Consument en Markt met als doel om uitvoering te geven aan de wettelijke verplichting zoals gesteld in artikel 43 van de Elektriciteitswet 1998 en artikel 32 van de Gaswet. De jaarcijfers en onze controleverklaring daarbij zijn uitsluitend geschikt voor dit doel en kunnen derhalve niet voor andere doeleinden worden gebruikt. Wij aanvaarden derhalve geen aansprakelijkheid jegens derde partijen die inzage krijgen in deze verklaring of deze verklaring in handen krijgen.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARRAPPORT OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarcijfers en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarbericht andere informatie, die bestaat uit:

- de kerncijfers; en
- de overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met het jaarbericht verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van het jaarbericht of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij het jaarbericht.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARCIJFERS EN DE ACCOUNTANTSCONTROLE

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR VOOR DE JAARCIJFERS

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opstellen van de jaarcijfers in overeenstemming met de door de vennootschap gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in de paragraaf 'Toelichtingen op de jaarcijfers'; en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarcijfers mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarcijfers moet de raad van bestuur afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarcijfers opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarcijfers.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARCIJFERS

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarcijfers geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarcijfers nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Utrecht, 28 maart 2019

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. K. Hofstede RA

BIJLAGE BIJ ONZE CONTROLEVERKLARING OVER DE JAARCIJFERS 2018 VAN ENEXIS NETBEHEER B.V.

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarcijfers nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

DE VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE ACCOUNTANT VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARCIJFERS

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarcijfers vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarcijfers afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarcijfers staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarcijfers. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarcijfers en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarcijfers opgesteld is op basis van de door de vennootschap gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in de paragraaf 'Toelichtingen op de jaarcijfers' in het jaarbericht.

Wij communiceren met de raad van bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Verklaring ex artikel 18

DERDE LID, ELEKTRICITEITSWET 1998, RESPECTIEVELIJK EX ARTIKEL 10D, DERDE LID, GASWET

Verklaring ex artikel 18, derde lid, Elektriciteitswet 1998 respectievelijk ex artikel 10d, derde lid, Gaswet (versies 2018)

Ondergetekende, P. Vermaat, verklaart hierbij in zijn hoedanigheid in 2018 van bestuurder van Enexis Netbeheer B.V. dat:

De financiële verhouding tussen Enexis Netbeheer B.V. en elke met Enexis Netbeheer B.V. verbonden groepsmaatschappij binnen Enexis Groep die activiteiten verricht die de netbeheerder op grond van het in 2018 geldende artikel 17 van de Elektriciteitswet 1998, respectievelijk artikel 10b van de Gaswet niet zelf mag verrichten, in het jaar 2018 voldoet aan de eisen die gesteld worden in het in 2018 geldende artikel 18, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998, respectievelijk artikel 10d, eerste lid, van de Gaswet. Dit betekent dat Enexis Netbeheer B.V. in het jaar 2018 een dergelijke groepsmaatschappij niet heeft bevoordeeld boven anderen waarmee een dergelijke groepsmaatschappij in concurrentie treedt, of anderszins voordelen heeft toegekend die verder gaan dan in normaal handelsverkeer gebruikelijk is.

Als bevoordelen van een groepsmaatschappij of het toekennen van voordelen die verder gaan dan in normaal handelsverkeer gebruikelijk is, worden in ieder geval aangemerkt:

- a. het verstrekken van gegevens aan een groepsmaatschappij over afnemers, niet zijnde afnemers als bedoeld in artikel 95a, eerste lid van de Elektriciteitswet 1998 die een verzoek als bedoeld in artikel 23 of 24 van de Elektriciteitswet 1998 hebben gedaan, respectievelijk over afnemers, niet zijnde afnemers als bedoeld in artikel 43, eerste lid, van de Gaswet, die een verzoek om aansluiting of transport als bedoeld in het in 2018 geldende artikel 10d lid 2 van de Gaswet hebben gedaan;
- b. het leveren van goederen of diensten aan een groepsmaatschappij tegen een vergoeding die lager is dan de redelijkerwijs daaraan toe te rekenen kosten;
- c. het toestaan van het gebruik door een groepsmaatschappij van de naam of het beeldmerk van de netbeheerder op een wijze waardoor verwarring bij het publiek te duchten is over de herkomst van goederen of diensten.

's-Hertogenbosch, 19 maart 2019,

P. Vermaat

Bestuurder Enexis Netbeheer B.V.

Overeenkomst met verwante bedrijven (> € 4,5 miljoen)

Enexis Netbeheer B.V. heeft met Enexis Personeel B.V. een overeenkomst afgesloten waarbij op basis van de in 2018 verrichte dienstverlening kosten zijn doorbelast met een waarde groter dan € 4,5 miljoen. Daarnaast heeft Enexis Netbeheer B.V. met Enexis Holding N.V. vier leningovereenkomsten met een waarde groter dan € 4,5 miljoen afgesloten.

Wettelijke ratio's

Het financieringsbeleid van Enexis is erop gericht om de zelfstandige financiering van Enexis zeker te stellen door tijdig, blijvend en voldoende toegang te realiseren tot kapitaal- en geldmarkten en tegelijk de financieringsstructuur, financieringskosten en -risico's te optimaliseren. De uitvoering van het financieringsbeleid is vastgelegd in een Treasury Statuut, met daarin opgenomen doelstellingen, taakomschrijving en mandaat Treasury, rapportering, risicobeheer en organisatorische en administratieve kaders ten behoeve van de financiering. Het beleid wordt uitgevoerd binnen de vigerende regels van de Elektriciteitswet 1998 en Gaswet en het Besluit Financieel Beheer Netbeheerder.

De lange termijn credit rating van Enexis Holding N.V. en Enexis Netbeheer B.V. is in 2018 herbevestigd door rating agencies. De credit rating afgegeven door Standard & Poor's (S&P) voor Enexis Holding N.V. en Enexis Netbeheer B.V. bleef ongewijzigd op A+ stable outlook. Door Moody's wordt alleen een credit rating afgegeven voor Enexis Holding N.V. en deze bleef ongewijzigd op Aa3 stable outlook. De lange termijn credit ratings eind 2018 van Aa3/A+ met stable outlook, voldoen ruimschoots aan de interne eisen voor het behoud van een A credit rating-profiel.

Voor de meest actuele rating rapporten wordt verwezen naar de website van de Enexis Groep www.enexisgroep.nl (Investor relations; Financieel beleid en credit rating).

BESLUIT FINANCIEEL BEHEER NETBEHEERDER

Indien een netbeheerder een verklaring door een erkend kredietbeoordelingsbureau heeft waaruit blijkt dat de netbeheerder kredietkwaliteitstrap investeringswaardig is, hoeft deze op basis van artikel 2 lid 3 van het Besluit Financieel Beheer Netbeheerder niet te rapporteren over de wettelijke ratio's inzake kredietwaardigheid. De netbeheerder Enexis Netbeheer B.V. voldoet met haar actuele credit ratings aan de minimaal vereiste kredietwaardigheidstrap.

Ontwikkeling van netwerken

Door duurzame energiekeuzes van consumenten, bedrijven en gemeenten zal het gebruik van fossiele energie, zoals kolen en aardgas, in de komende jaren dalen. Dit zorgt voor een andere belasting van ons net. Nieuwe initiatieven voor duurzame opwek (met name zonneparken) vragen om zoveel aansluitcapaciteit dat het regionale net op korte termijn en op verschillende plaatsen de grenzen van de maximale belastbaarheid nadert. Met name in de regio's Zuid-Groningen, Drenthe en delen van Overijssel is een aanzienlijke extra groei van zonne-energie voorzien. Omdat wij ons als netbeheerder moeten houden aan een wettelijke reservecapaciteit, is het in sommige gevallen niet mogelijk om zonneparken of lokale initiatieven aan te sluiten op onze netten. Het net daarvoor aan te passen is kostbaar, terwijl alternatieven voorhanden zijn, mits bestaande regelgeving aangepast wordt.

Het maken van investeringskeuzes voor het energienet van 2050 en verder, is geen eenvoudige opgave. Op diverse plekken hebben wij in 2018 het elektriciteitsnet uitgebreid of verzaamd om alle toekomstige zon- en windenergie te kunnen transporteren. Tegelijkertijd stimuleren wij efficiënt netgebruik en slimme oplossingen om te voorkomen dat we onnodig veel moeten investeren in netverzwaring. We moeten flexibel blijven in onze oplossingen en oog houden voor alternatieve energiebronnen, zoals waterstof. Met slimme innovaties proberen we de verwachte verandering in energievraag en -aanbod op te vangen zonder het elektriciteitsnet te verzwaren. Een voorbeeld is *smart charging* van elektrische voertuigen, waarbij het moment van laden of de snelheid automatisch aangepast wordt aan de beschikbaarheid van stroom of de netcapaciteit. Door de vraag naar stroom aan te passen aan het aanbod, voorkomen we verspilling van zonne- en windenergie.

DUURZAAM HERGEBRUIK GASNETTEN

In 2050 wil Nederland niet meer afhankelijk zijn van aardgas voor de verwarming van woningen. Alternatieven voor het aardgasnet in de bebouwde omgeving zijn er: een volledig elektrisch net of een warmtenet. Een ander soort gas in het bestaande aardgasnetwerk behoort ook tot de opties. Het volledig benutten van de bestaande infrastructuur speelt voor Enexis een sleutelrol. Relatief eenvoudig kunnen we onze netten geschikt maken voor 'groene moleculen', zoals groen gas en groene waterstof. De benodigde netaanpassingen zijn sneller gerealiseerd dan het aanleggen van nieuwe netten en leveren minder hinder op voor de omgeving. Bovendien houden we hiermee de energievoorziening betaalbaar en voorkomen we onnodige investeringen en afschrijvingen in de energienetten. Het gasnet wordt benut voor het transport van groen gas en op termijn mogelijk ook voor waterstofgas. Ook handhaven we de gasnetten waar nodig als back up-voorziening. Bijvoorbeeld in wijken met een warmtenet of als noodvoorziening bij tekorten aan elektriciteit.

WATERSTOF

Waterstof kan een sleutelpositie krijgen in de duurzame energievoorziening. Ofschoon het rendement nu misschien nog aan de lage kant is, is waterstof veelbelovend. Als energiedrager is het breed inzetbaar in de industrie, de mobiliteit, de energiesector en in de gebouwde

omgeving. Uit onderzoek van Kiwa ('rapport Toekomstbestendige gasdistributienetten') blijkt dat voor het gebruik van waterstof beperkte aanpassingen nodig zijn in de bestaande aardgasinfrastructuur en gebouwinstallaties. Aardgasapparatuur moet wel worden aangepast.

GROEN GAS

De Nederlandse gasnetbeheerders werken samen om groen gas te stimuleren door het grootschalig transport van groen gas mogelijk te maken. Groen gas is momenteel alleen nog regionaal beschikbaar. In 2018 introduceerde Enexis Netbeheer, samen met Gasunie Transport Services, de *groen gas booster*. Deze compressor maakt het mogelijk om het regionaal geproduceerd groen gas onbeperkt te distribueren naar het landelijke gasnetwerk, waardoor er ruim baan is voor verdere groei. Het potentieel van groengasproductie is aanzienlijk. Alleen al in het Enexis-verzorgingsgebied werd 53 miljoen kubieke meter groen gas geproduceerd in 2018. Naar verwachting kan de *groen gas booster* vanaf medio 2019 in gebruik worden genomen en kunnen jaarlijks 17.000 huishoudens extra worden voorzien van groen gas.

INTELLIGENTE NETTEN

Door ICT toe te voegen aan onze netwerken, krijgen we beter inzicht in de status van het middenspanningsnet. Bestaande netwerken worden 'smart grids'. We ontdekken hiermee sneller een onjuiste fasespanning of massale teruglevering via zonnepanelen, waardoor we storingen voorkomen en de betrouwbaarheid voor onze klanten hoog houden. De slimme meter, die inmiddels bij circa 1,8 miljoen klanten is geïnstalleerd, is een belangrijk onderdeel van onze smart grids.

Met onze kennis van distributieautomatisering lopen wij nationaal en internationaal voorop. Het draagt bij aan onze strategische ambitie om een betrouwbare en efficiënte netbeheerder te zijn én te blijven. De uitrol van Distributie Automatisering in onze 35.000 stations liep in 2018 vertraging op, omdat wij voorrang gaven aan het tijdig oplossen van klantaanvragen. Eind 2018 was de technologie in circa 2.300 stations gerealiseerd. Vanwege de goede staat van onze netwerken bedreigt deze vertraging onze prestaties op de korte termijn niet.

INVESTERINGEN IN DE ENERGIE-INFRASTRUCTUUR

In 2018 investeerden wij € 467 miljoen in onze energie-infrastructuur. Aan deze langetermijn-investering gaat een zorgvuldige afweging vooraf. Factoren als betrouwbaarheid, veiligheid, wettelijke bepalingen, kosten, klanttevredenheid en duurzaamheid wegen we tegen elkaar af. We gebruiken hiervoor onze ISO-55001 en NTA 8120 gecertificeerde Risk & Opportunity Based Asset Management (ROBAM) methodiek.

bedragen in miljoenen euro's	Bruto-investering	
	2018	2017
Elektriciteit		
Standaardaansluitingen	26	23
Maatwerkaansluitingen	34	25
Netuitbreidingen	153	120
Reconstructies	24	22
Vervangingen	34	38
Overig	20	18
Totaal Elektriciteit	291	246
Gas		
Standaardaansluitingen	9	9
Maatwerkaansluitingen	2	2
Netuitbreidingen	17	19
Reconstructies	19	18
Vervangingen	127	127
Overig	2	2
Totaal Gas	176	177
Totaal Elektriciteit en Gas	467	423

Verklaring Naleving Gedragscode voor Netbeheerders

Verklaring Naleving Gedragscode voor Netbeheerders aangaande gegevens uit kleinverbruik-meetinrichtingen die op afstand uitleesbaar zijn

Naam rechtspersoon: Enexis Netbeheer B.V.
 Statutaire vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch
 Periode: 1.1.2018 tot en met 31.12.2018

Enexis Netbeheer B.V. te 's-Hertogenbosch maakte voor het goed kunnen uitvoeren van haar diensten gebruik van meetgegevens die zijn verkregen uit kleinverbruik-meetinrichtingen die op afstand uitleesbaar zijn. In aanvulling op de Algemene Verordening Gegevensbescherming hebben netbeheerders in de Nederlandse energiebranche een gedragscode opgesteld ten aanzien van het gebruik, het vastleggen, het uitwisselen en het bewaren van gegevens die zijn verkregen uit een kleinverbruik-meetinrichting die op afstand uitleesbaar is.

Meetcampagne

In het kader van het willen gaan verzamelen van metergegevens bij een groep kleinverbruikers om ten behoeve van de allocatie en reconciliatie tot nauwkeuriger verbruiksprofielen te kunnen komen, is geconstateerd dat in de Gedragscode 'Verwerking van Persoonsgegevens door Netbeheerders in het kader van Installatie en Beheer van Slimme meters bij kleinverbruikers' voor dit doel geen frequentie voor de toegestane meteruitlezing is opgenomen.

Individuele Slimme Meter Allocatie

In het kader van het willen gaan verzamelen van metergegevens bij kleinverbruikers om tot dynamische allocatie te kunnen komen in plaats van allocatie op jaarbasis met analoge meters, is geconstateerd dat voor de hiervoor in de Gedragscode opgenomen voorziening geen frequentie voor de toegestane meteruitlezing voor slimme meters is opgenomen.

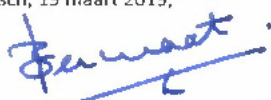
Beide zaken zijn ondervangen door ter zake expliciet de ondubbelzinnige toestemming van de desbetreffende kleinverbruikers te vragen als elders in de Gedragscode bedoeld. Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan een aanpassing van de gedragscode, waarin deze omissie wordt meegenomen.

Sinds 25 mei 2018 gelden voor gedragscodes de normen uit de AVG. De aanpassing van de gedragscode aangaande gegevens uit kleinverbruik-meetinrichtingen die op afstand uitleesbaar zijn, is in 2018 nog niet afgerond. De Europese guideline voor gedragscodes komt in 2019 in consultatie. Daardoor wordt meer duidelijk wat de vereisten zijn aan een gedragscode en op basis van welke criteria de Autoriteit Persoonsgegevens tot goedkeuring van een gedragscode komt.

Hierbij verklaart P. Vermaat, als bestuurder in 2018 van Enexis Netbeheer B.V., dat Enexis Netbeheer B.V. zich gedurende de bovenvermelde periode heeft gehouden aan het gestelde in de regels en verplichtingen, genoemd in de *Gedragscode Verwerking van Persoonsgegevens door Netbeheerders in het kader van Installatie en Beheer van Slimme Meters bij Kleinverbruikers*, zoals goedgekeurd door de Autoriteit Persoonsgegevens (voorheen College Bescherming Persoonsgegevens) op 9 mei 2012.

's-Hertogenbosch, 19 maart 2019,

P. Vermaat

Bestuurder Enexis Netbeheer B.V.

Betrouwbaarheid in cijfers

Om aan de energiebehoefte van klanten te voldoen, is het noodzakelijk dat er voldoende netcapaciteit is. Het is de taak van ons als netbeheerder om hiervoor te zorgen. Een complexe opdracht, omdat vraag en aanbod steeds dynamischer zijn. Toch lukte het om de uitvalduur van elektriciteit in 2018 te beperken tot gemiddeld 16,0 minuten. Die betrouwbaarheid is ook in een duurzame energievoorziening essentieel; een onderbreking kan grote effecten hebben in het leven of ondernemen van klanten. Het landelijk gemiddelde was 27,3 minuten.

De jaarlijkse uitvalduur per E-aansluiting van MS en LS is verder te verbijzonderen naar regio's binnen het verzorgingsgebied van Enexis.

	Elektriciteit (in minuten)	
	2018	2017
Uitvalduur		
Groningen/Drenthe	24,5	17,7
Overijssel	14,7	23,1
Noord-Brabant Oost	11,0	8,7
Noord-Brabant West	16,3	8,7
Limburg	14,0	11,4
Hoogspanning ¹⁾	0,2	0,1
Gewogen gemiddelde	16,0	13,8

¹ Niet geografisch toe te wijzen.

Bij de gasnetten kwam de uitvalduur op 90 seconden per aansluiting. De oorzaak hiervan ligt in een beperkt aantal bijzondere storingen, waarbij water en grond in onze gasleidingen terecht kwamen. De herstel-werkzaamheden van dit type storing neemt relatief veel tijd in beslag. Het landelijk gemiddelde was 64 seconden.

De uitvalduur van het gasnetwerk per regio in 2018 was als volgt:

	Gas (in seconden)	
	2018	2017
Uitvalduur		
Groningen/Drenthe	134	65
Overijssel	53	56
Noord-Brabant Oost	57	50
Noord-Brabant West	41	57
Limburg	159	29
Gewogen gemiddelde	90	50

Reguleringsdata

PUBLICATIE REGULERINGSDATA 2018

Voor meer inzicht in de reguleringsdata van Enexis zie www.enexisgroep.nl. Hier worden de in mei 2019 aan de ACM aangeleverde regulatorische data gepubliceerd, op basis waarvan de ACM de jaarlijkse toegestane inkomsten van Enexis Netbeheer B.V. bepaalt.

ENEXIS
NETBEHEER

Enexis Netbeheer B.V.

Postbus 856

5201 AW 's-Hertogenbosch

Tel: 088 857 77 77

www.enexisnetbeheer.nl